

Antic Pont de Ferro

Montesquiu

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: A la ribera del riu Ter, a tocar de l'edifici de l'antiga Fonda (Plaça de la República, 9-10) i a l'altra banda del riu, al final dels Horts de la Vila.

Coordenades:

Latitud: 42.110142890989
Longitud: 2.2102707746689
UTM Est (X): 434709
UTM Nord (Y): 4662307

Classificació

Número de fitxa: 08131 - 94
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle: XIX
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: Les restes estan molt desaparegudes i difícils de localitzar.
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés: Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Montesquiu. Pl. de la República, 1-2 08585 Montesquiu

Fitxes associades:

[Horts de la vila](#)
[Carbur de Baix](#)
[Riu Ter](#)
[Passeig del riu Ter](#)
[Centre Cívic. Antiga Fonda](#)
[Safareig públic](#)

Autoria de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Sara Simon Vilardaga
dv., 16/06/2023 - 18:55

Descripció

L'anomenat Pont de Ferro o Metà·lic es trobava situat sobre el riu Ter al seu pas per la població de Montesquiú; permetia la connexió entre les dues vores del Ter, des del Camí ral al passeig arbrat del camí de Llaers. A la vegada esdevenia una infraestructura cabdal per la comunicació del nucli del poble amb el Carbur de Baix, el Castell i l'accés cap a Sant Quirze de Besora. La riuada de l'any 1940 va emportar-se l'estructura del pont i, actualment, sembla que només es conserva ser part de l'estrep o mur del costat de ponent (nota: comprovar si queden restes del mur de l'estrep de llevant).

Pel que es pot observar en imatges antigues, es tractava d'un pont de ferro reblonat amb una estructura de gelosia d'enreixat més aviat simple, formant creu del tipus Sant Andreu en l'acabat de les baranes. El tauler del pont era suportat per dos estreps formats a partir de murs de pedra i un piló central de planta ovalada i secció lleugerament troncocònica.

Observacions:

A l'extrem de ponent, el pont s'iniciava a redós de l'edifici de l'antiga Fonda (avui Centre Cívic), i també a tocar del molí de la P, antic molí draper, comunicant directament vers el carrer Major i la Plaça Major. Al costat de llevant del pont, a poca distància, s'hi van construir uns safareigs públics l'any 1926; al peu mateix del pont també hi havia la sortida del canal de desaigua del Carbur de Baix.

Riu amunt de l'indret del pont, es conserven a la llera del riu unes traces que podrien correspondre a una antiga passera per creuar el riu, o a una resclosa de bigues de fusta per desviar les aigües del Ter cap al molí o per una altra necessitat.

Les restes que poden conservar-se del pont es creu que poden estar amagades en el mur de contenció de la zona de l'edifici del safareig i a l'altra banda del riu, enmig de la vegetació, avui dia és una zona de difícil accés. Una imatge dels anys 50 del segle XX permet veure les estructures dels estreps a cada banda del riu (CERCLE DE DOCUMENTACIÓ I RECERCA HISTÒRICA DE MONTESQUIU (2004-2014), 2015:196).

Les imatges han estat proporcionades per l'Ajuntament de Montesquiú.

Història

La palanca era el camí habitual de comunicació entre Montesquiú i Llaers i Besora. Al novembre de 1892 l'Ajuntament, llavors pertanyent a Sant Quirze de Besora, va prendre la decisió de reconstruir la palanca o pont amb fusta de pi de melis, davant la demanda feta un any abans pels veïns de Montesquiú. No va ser fins l'agost del 1893 que es va portar a terme la reconstrucció.

Poc temps després, en data 22 de març de 1899, la família Juncadella va sol·licitar a l'Ajuntament de Sant Quirze poder canviar aquella palanca per un pont metà·lic, amb el benentès que seria d'utilitat pública. A més, del pont també es va fer un passeig vora el Ter. Segons consta a la bibliografia el pont es va construir als tallers de la coneguda Maquinista Terrestre i Marítima de Barcelona (CERCLE DE DOCUMENTACIÓ I RECERCA HISTÒRICA DE MONTESQUIU (2004-2014), 2015:15).

El Pont Metàl·lic va quedar destruït amb la riuada de l'any 1940, la qual va afectar greument el municipi de Montesquiú.

No va ser fins l'any 1989 que es va inaugurar un nou pont que comunicaria el poble amb la zona de llevant, l'accés al Castell de Montesquiú i Parc homònim; la ubicació es va desplaçar més al sud, a continuació del carrer Santiago Rusiñol. La primera pedra d'aquest pont es va col·locar al 1980, la seva construcció va acabar l'any 1984.

Bibliografia

-ANGLADA I FREIXER, ALBERT (1994): Història del poble de Montesquiú. Un itinerari per a descriure els fets, els ambients i els personatges d'un singular municipi català. Montesquiú: Ajuntament de Montesquiú.

-CENTRE DE DOCUMENTACIÓ I RECERCA HISTÒRICA DE MONTESQUIU (2004-2014) (2015): Montesquiú, el valor de la gent. Ripoll: Maideu, SL.

-MOLINA MORENO, José Antonio (1984): Montesquiú al sud del Ripollès. Ripoll: Maideu.

-MOLINA MORENO, José Antonio (2009): La Família Portús, víctima de la represi3n franquista. Montesquiú.

-MOLINA MORENO, José Antonio (2019): En temps de Josep Genollà. Societat i moviment obrer a Montesquiú. Montesquiú.

Enllaços d'interès:

<https://parcs.diba.cat/web/1-informatiu/-/montesquiú-les-fonts-naturals-del-par...>

